

MILÍČOVSKÝ LES

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY

ROZLOHA: 81,97 ha

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ: Újezd u Průhonic

NEJVÍCE ZASTOUPENÉ DŘEVINY: dub zimní, habr obecný

PŘEVLÁDÁJÍCÍ STANOVIŠTĚ: živná stanoviště nižších poloh

VĚK POROSTŮ: Nejvíce je zastoupena 6. věková třída, tedy věk 101 - 120 let

LESNÍ POROSTY: 75,4 ha

NELESNÍ PLOCHY (LOUKY, VODNÍ PLOCHY, CESTY): 6,57 ha

VLASTNÍK LESA: Hlavní město Praha

SPRÁVCE LESA: Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství

Magistrátu hl. m. Prahy

ÚDRŽBU PROVÁDÍ: Lesy hl. m. Prahy

Upozorňujeme návštěvníky, že dle platného lesního zákona je vstup do lesa na vlastní nebezpečí.

ZAJÍMAVOSTI

Milíčovský vrch – Milíčovský vrch je umělý kopec navršený z navážek ze stavby metra. Stanice metra C na Jižním Městě byly dokončeny v roce 1980.

Milíčovské rybníky – Milíčovské rybníky byly vybudovány na bývalých mokřadech a prameništích a nachází se na Milíčovském potoce, který je přítokem Botiče. Od západu k východu se jmenují: Milíčovský, Kančík, Homolka, Vrah a retenční nádrž Milíčov. Stáří rybníků nelze přesně určit, podle starých dubů na hrázi rybníka Homolka je však jisté, že zde rybníky existují už několik set let.

Největší z těchto rybníků je retenční nádrž Milíčov, která má rozlohu 2,71 ha. Nejmenší je pak rybník Kančík, který byl v roce 2008 odbahněn a opraven. V rámci těchto oprav a revitalizace okolí byl také opraven výtok z Milíčovského rybníka a hrázka pod rybníkem Kančík, která vytváří malý mokřad nad rybníkem Homolka.

Potok Botič – Botič je nejdelším a nejznámějším pražským potokem. Od pramene k ústí měří 34,5 km a celé jeho povodí má rozlohu 134,85 km². Pramení jihovýchodně od Prahy, blízko obce Čenětice. Do Vltavy se vlévá u železničního mostu na Výtoni pod Vyšehradem.

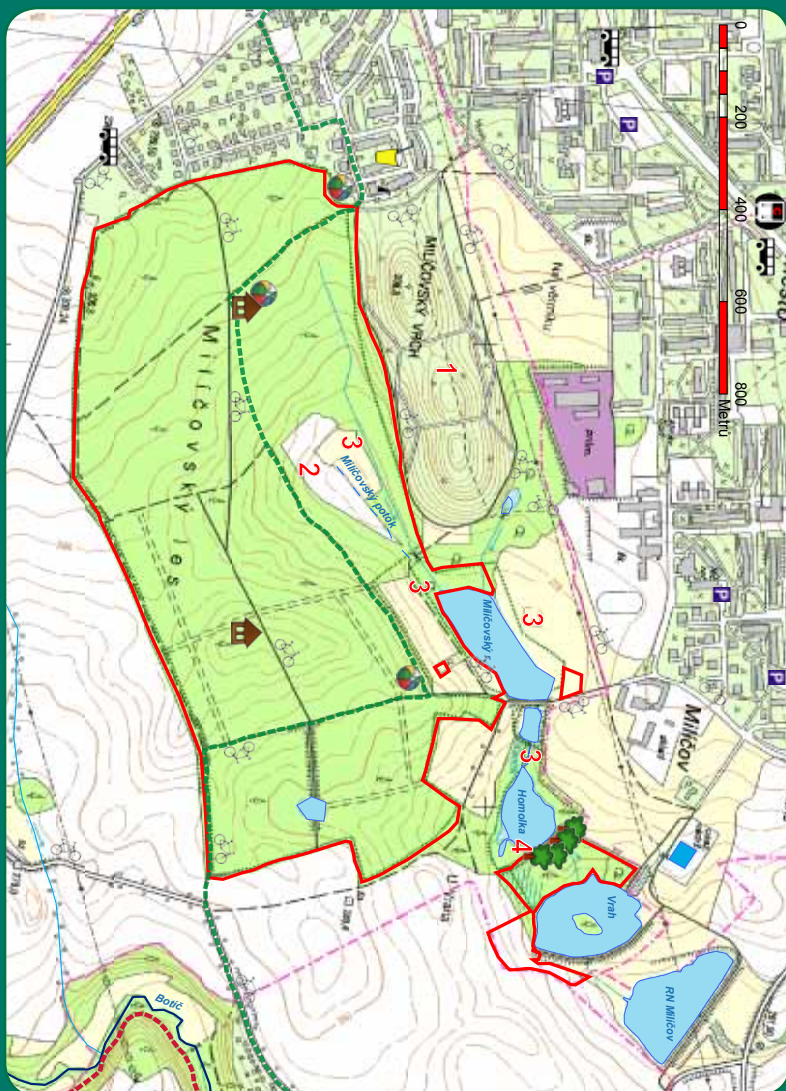
Ve své horní a střední části je koryto potoka převážně v přírodním stavu, zejména pod Hostivařskou přehradou, kde má Botič podobu přirozeně meandrujícího toku s řadou tůní. Toto území je vyhlášeno jako přírodní památka Meandry Botiče. Dolní část toku je však velmi ovlivněna zástavbou a koryto potoka jev této části souvisle upraveno a opevněno.

V ROCE 2013 VYDAL ODBOR MĚSTSKÉ ZELENĚ A ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MAGISTRÁTU HL. M. PRAHY

Autoři textů a fotografií: Ing. Dan Frantík, Mgr. Jana Karnecká

Fotografie na úvodní stránce (zleva doprava, shora dolů): rybník Kančík, louky v Milíčovském lese, dub zimní, Milíčovský rybník, Milíčovský les

Další informace o pražské přírodě: www.praha-priroda.cz, envis.praha-mesto.cz/priroda

- 1. Milíčovský vrch
  - 2. Velká ostřicová louka
  - 3. Mokřady
  - 4. Památké duby u rybníka Homolka
- Hranice lesa
  - Turistická stezka
  - Chráněné území
  - Dětské hřiště
  - Altán
  - Památkový strom
  - Restaurace, občerstvení
  - Doporučené cyklotrasy
  - Parkoviště
  - Nejbližší zastávka MHD

HISTORIE A SOUČASNOST LESA

Milíčovský les byl založen jako obora s bažantnicí a byl součástí Milíčovského dvora založeného na počátku 18. století. V 19. století proslul Milíčovský les jako lovecký revír, o jehož věhlas se postaral zeť hraběte Nostice, portugalský hrabě Arnošt Sylva Tarrouca (zakladatel Průhonického parku). Ten zde každý rok pořádal okázalé hony, kterých se zúčastňovalo panstvo z nejvyšších kruhů, například i následník trůnu Ferdinand d'Este. Milíčovský les odkoupilo Hlavní město Praha od soukromého vlastníka v roce 2007.

V současné době představuje Milíčovský les zachovalý porost listnatého lesa s jen několika místy, kde byl vysázen smrk. Z dřevin zde převládá dub zimní a letní, lípa srdčitá a habr. Z přirozených původních lesních společenstev je zde nejlépe vy-

vinutá lipová doubrava, také se zde vyskytují menší plochy bikových doubrav a stěmchových jasenin. Rybníky jsou lemovány porosty olšin. Lesnickou zajímavostí jsou jedinci třešně ptačí dosahující výšky přes 25 metrů.

V lese jsou prováděny probírky a obnova smrkových částí lesa původními dřevinami, důraz je také kladen na přirozené zmlazení dubových porostů.

Milíčovský les je jako ostatní lesy v majetku hl. m. Prahy obhospodařován podle zásad trvale udržitelného hospodaření v lesích. Hlavní město Praha je navíc od května 2007 držitelem mezinárodního, ekologicky velmi přísného lesnického certifikátu Forest Stewardship Council® (FSC®), který hospodaření v lesích směřuje k dosažení přírodě blízkých lesních porostů.

**Značka
odpovědného lesnictví**

REKREACE

Milíčovský les, který se nachází mezi Jižním Městem a dálnicí, je součástí menšího přírodního parku Botič-Milíčov. Společně s Hostivařským lesoparkem tvoří rekreační zázemí zejména pro obyvatele Jižního Města. Ucelený lesní komplex a přilehlé rybníky, mokřady a louky jsou však atraktivní pro všechny pražany a určitě stojí za návštěvu. Lesem prochází zelená turistická stezka, která v Křeslicích navazuje na červenou turistickou stezku - ta vede podél Botiče a Hostivařské přehrady až do prů-

Habr obecný

Olše lepkavá

Jaterník trojaločný

Kosatec žlutý

Lyska černá

Motýlice lesklá

honického zámeckého parku a kopíruje naučnou stezku „Povodím Botiče“.

V lese jsou umístěny lavičky, dětská hřiště a altány. Území je také atraktivní pro cyklisty. Celý les je součástí přírodní památky Milíčovský les a rybníky.

Pravidelně se zde provádí údržba cest, opravy a instalace rekreačních zařízení a úklid černých skládek. Prosíme všechny návštěvníky, aby se k lesu chovali ohleduplně. Nenechávejte po lese volně pobíhat psy a neodhazujte odpadky.

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MILÍČOVSKÝ LES A RYBNÍKY

Milíčovský les a rybníky je přírodní památka o rozloze 93 ha, která byla vyhlášena v roce 1988 jako ochrana významných lesních a mokřadních společenstev rostlin a živočichů. Území přírodní památky se nachází na geologickém podkladu tvořeném proterozoickými (starohorními) horninami, a to převážně břidlicemi a drobami.

Mezi lesními porosty zde převládají doubravy s lípou a olšiny. Les je domovem řady živočichů - ze savců zde žije lesní zvěř, tedy prase divoké, srnci, bažanti a zajáci, také zde často spatříme ježka západního, rejska obecného, veverku obecnou a norníka rudého. Hnízdí zde např. krahujec obecný, puščík obecný, žluna zelená, čejka chocholátá, strakapoud prostřední nebo slavík obecný. Žije zde také řada chráněných brouků, např. roháč obecný, krajník hnědý a tesařík obrovský. Tento vzácný tesařík žije na starých dubech na hrázi rybníka Homolka.

Rybníky jsou lemovány rákosovými a ostřicovými porosty, které přecházejí do olšin s olší lepkavou, vrbou šedou a krušinou olšovou. Z nelesní vegetace je významná zejména velká podmáčená ostřicová louka v severní části území a pobřežní mokřadní společenstva u rybníků. Roste zde např. vzácný bradáček vejčitý, ostřice trsnatá, kosatec žlutý a blatouch bahenní. Na mokřadní území je vázána také řada vzácných druhů mokřadních bezobratlých živočichů - např. vzácné močálové druhy střevlíků. Vyskytuje se zde také celá řada druhů motýlů, vážek, motýlic a šídel. Rybníky jsou domovem vodních ptáků (lyska černá, potápka malá, polák chocholačka, slípka zelenonohá, labuť velká, volavka popelavá, kulík říční) a významným útočištěm obojživelníků a plazů, např. skokana zeleného, kuňky obecné a užovky obojkové. Často je zde možné pozorovat ledňáčka, lovícího malé ryby.

Severovýchodní část území je zapsána v rámci programu Natura 2000 jako evropsky významná lokalita.

ZASTOUPENÍ DŘEVIN

Snahou správce lesa je, aby se zastoupení dřevin co nejvíce blížilo původnímu přirozenému složení porostů v daném území. Rovněž se zohledňuje převážně mimoprodukční – rekreační – poslání pražských lesů (tj. používání pestré dřevinné skladby), včetně menšího zastoupení nepůvodních jehličnatých dřevin (např. modřín, douglaska). Současné procentuální zastoupení dřevin znázorňuje graf 1. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin zobrazuje graf 2.

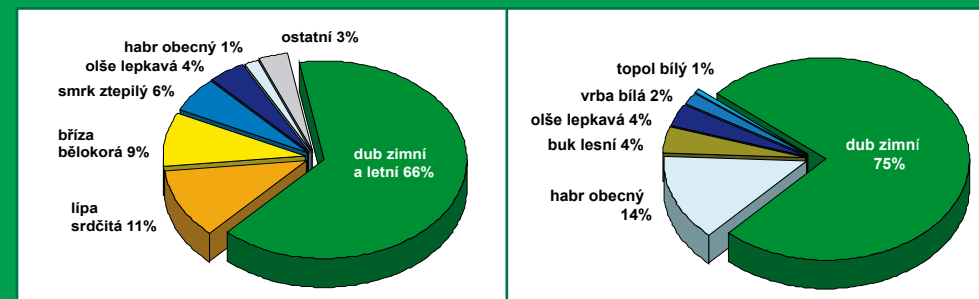
Přirozené zastoupení dřevin vychází z vlastností daného stanoviště, které jsou charakterizovány zejména klimatickými poměry a půdními vlastnostmi daného území. Rozložení jednotlivých stanovišť zobrazuje graf 3.

Živná stanoviště nižších poloh - stanoviště na úrodných půdách, svahy až plošiny
Podmáčená stanoviště - stanoviště kolem vodních ploch a vodních toků, prameniště
Kyselá stanoviště nižších poloh - normální kyselá či chudá písčité stanoviště, převážně plošiny

Na území Milíčovského lesa převládají živná stanoviště nižších poloh. Tyto podmínky vyhovují zejména dubu, habru obecnému a lípě.

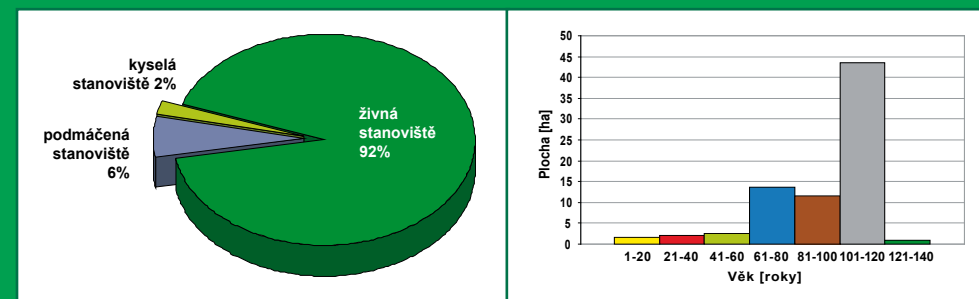
VĚKOVÁ SKLADBA POROSTŮ

Věková skladba porostů je jednou z hlavních charakteristik stavu lesa a vypovídá také mnohé o jeho historii. Z grafu č.4 např. jasně vyplývá, že velká část lesa je relativně stará a výrazně chybí mladší porosty, což je důsledek minimální obnovy lesa v posledních 20 - 40ti letech.

1. Procentuální stávající zastoupení dřevin

2. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin

3. Rozložení jednotlivých stanovišť

4. Věková skladba porostů